

РЕШЕНИЕ

124

София, 04 април 2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на четиринадесети декември две хиляди двадесет и втора в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ВАЛЯ РУШАНОВА
ХРИСТИНА МИХОВА

при секретар: Марияна Петрова
и в присъствието на прокурора Тома Комов
изслуша докладваното от съдията Ружена Керанова
н. дело № 967/2022 година

Касационното производство е образувано по протест на прокурор от Софийска апелативна прокуратура срещу решение № 293/12.10.2022 г., постановено по ВНОХД № 454/2022 г. от Апелативен съд – София.

В протеста се съдържат възражения за съществени процесуални нарушения при въззивното решаване на делото. Изтъква се в тази връзка, че съдът в нарушение на чл. 14 от НПК е игнорирал част от гласните доказателствени източници, а съдържанието на други е тълкувал едностранчиво и превратно, в резултат на което е допуснато и нарушение на материалния закон. В заключение се поддържа искане за отмяна на оспореното решение и връщане на делото за ново разглеждане.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура поддържа протеста по съображенията, изложени в него. Пледира за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане от апелативния съд.

Подсъдимите Б. И. Х. и Н.Т. К. и техните защитници считат въззивното решение за правилно и законосъобразно. Поддържат становище, че не са налице претендираните с протеста процесуални нарушения, поради което атакуваният съдебен акт следва да се остави в сила.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал.1 от НПК, установи следното :

Софийският градски съд с присъда № 260166/ 16.12.2021 г., постановена по НОХД № 1666/2021 г., е признал подсъдимият Б. И.Х.за невинен в това, че

- на 20.05.2020 г., около 22,35 в гр. София, ж.к “Св.Троица“, пред бл. 347а да е нанесъл удар в областта на устата на полицейски служител от състава на АП-122 към 03-то РУ- СДВР В. П. Д. – К., при изпълнение на службата ѝ, с което да ѝ е причинил болка и страдание без разстройство на здравето, поради което и на основание чл. 304 от НПК го оправдал по повдигнатото обвинение по чл. 131, ал.2, пр. 4 във вр. с чл. 130, ал.2 от НК;

- на същата дата, време и място да е напръскал с лютив спрей в областта на очите полицейския служител от състава на АП-122 към 03-то РУ -СДВР В. В. Й., при изпълнение на службата му, с което да му е причинил временно разстройство на здравето, неопасно за живота, поради което и на основание чл. 304 от НПК го оправдал по повдигнатото обвинение по чл. 131, ал.2, пр.4 във вр. с чл. 130, ал.1 от НК.

Със същата присъда подсъдимата Н. Т. К. е призната за невинна в това на същата дата, време и място да е извършила непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото, като деянието е съпроводено със съпротива срещу орган на властта, изпълняващ задължение по опазване на обществения ред, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдана по повдигнатото обвинение по чл. 325, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК.

По протест на прокурора е било образувано ВНОХД № 454/2022 г. по описа на Апелативен съд – София. С постановеното по него решение първоинстанционната присъда е била потвърдена.

Протестът срещу въззивния съдебен акт е неоснователен.

Претендираното нарушение на принципната норма на чл. 14 от НПК не намира опора в материалите по делото. Неаргументирана е и очертаната позиция, че логическа последица от релевираното несъблюдаване на правилата за проверка, анализ и оценка на приобщените в наказателния процес доказателства е неправилното приложение на материалния закон и оправдаването на подсъдимите К. и Х. по повдигнатите им обвинения.

Въззивният съд е проверил по реда на чл. 313 и чл. 314 от НПК изцяло правилността на невлязлата в сила присъда. Служебно и откликвайки на исканията на прокурора, е провел допълнително съдебно следствие. Допуснал е оглед на оптичен носител, съдържащ видеозапис от камера, приложен по делото, който е бил предмет на експертно интерпретиране в досъдебното производство, и е назначил съдебнотехническа експертиза (СТЕ) отново във връзка с изследването на същия. Всички усилия на въззивния съд за съдържателно установяване на истината относно инкриминираните събития са осъществени в рамките на процесуалните изисквания.

Несъгласието на касатора с извършеното оценъчно третиране на формираната доказателствена съвкупност и направените въз основа на това изводи за отсъствие на достатъчно убедителни и безспорни доказателства, които да подкрепят обвинителната теза, се основава на разбирането за неоправдано игнориране на показанията на свидетелите К., Й., К., С. и Е.

Принципно, претенция за игнориране на едно или друго доказателствено средство предполага съдът да е оставил без внимание съдържащата се в него информация, интересуваша процеса, когато не е извършен анализ на свидетелски показания (съответно, обяснения на подсъдимия) или пък избирателно са ползвани части от тях, изведени от контекста на цялостния разказ на разпитваните лица. В конкретния случай извършената от втората инстанция самостоятелна интерпретация на събрания доказателствен материал изключва отправените упреци за пренебрегване и превратно възприемане на доказателствата и за липса на обективност при оценката им.

Всъщност, отказът на предходната инстанция да даде преимущество в доказателствения процес на показанията на цитираните свидетели е разчетен в протеста като игнориране в разрез с нормата на чл. 14 от НПК на изводимите от тях данни. Прочитът на въззивното решение показва, че всички елементи на доказателствената съвкупност са получили дължимото съдийско внимание. В атакувания съдебен акт се съдържат подробни съображения за доказателствената информация, съобщена от двете конфронтиращи се групи свидетели. Съдържателната част на показанията им са обсъдени, като коректно е съобразявана, както динамичната ситуация, обясняваща несъществените различия в тях, така и принадлежността на свидетелите към условно формираните групи, изразители на противоположните версии за случилото се.

Въззивният съд не е ограничил изследването си само до гласните доказателствени средства, а е отдал дължимото и на съдържанието на видеозаписа от камерата, относно обстоятелствата за видими белези на раздразнени очи при двама мъже, единият полицаи, а другият- носещ суитчър, задържан впоследствие от четирима униформени (виж, СТЕ, т.3 от ДП); на констатациите от извършения оглед на местопроизшествието, при който не е открит флакон спрей; фактът, че на свидетелката К. има зачислен служебно такъв спрей; както и че

при инцидента са обгазени част от свидетелите, а не само Й.. Така приложеният подход на съвкупна оценка не е продукт на необективност, а спазване на изискванията за критично отношение към събраните информационни източници. Тези разсъждения на съда обяснимо са пренебрегнати в протеста и срещу тях не се поддържат оспорвания.

С възражението, че съдът не се е съобразил с показанията на К., С. и З. очевидно, се изисква от настоящата инстанция да направи собствена доказателствена преценка относно техните качествени характеристики и да се възприеме позицията на касатора, че те способстват за сигурно установяване на инкриминираните факти. Процесуалната стойност на съдържимите се в показанията на К. и С. данни ги определя като производни по характер доказателства, доколкото същите не отразяват и пресъздават лично възприети от тях обстоятелства за инкриминираните деяния и авторите на същите, а възпроизвеждат твърденията на К. и Й.. Именно тази характеристика е отчетена от предходните инстанции, като е отбелязана и известна колебливост в показанията им, надлежно отразени във въззивното решение (виж, стр. 12, от решението). Все в тази връзка се акцентира и върху твърденията на посочените свидетели за възприетото от тях място на инцидента с наличие на множество бутилки, чаши и разлята течност по импровизираната маса и на земята. В протеста не е изяснено как тези факти се отнасят към предмета на доказване и тяхната полезност при решаване на спорните по делото въпроси. По идентичен начин не е разяснена насоката, в която показанията на З. подкрепят обвинителната теза, като се има предвид, че той единствено е подал сигнала за шумна група съседи, събрали се пред съседния жилищен блок и нарушаващи нощната тишина, а възприятията му за „суматоха, за жена клекнала в тревната площ, за мъж в униформа, държащ главата си и с несигурна походка“, очевидно се отнася до момент, следващ инкриминираните посегателства, имайки предвид хронологията на действията, посочени в обвинителния акт. Впрочем, свидетелят добросъвестно е заявил, че е наблюдавал ситуацията от апартамента си на шестия етаж на разстояние от 30-40 метра, като с оглед на тъмнината не е могъл да различава лица.

Доводът за пропуск да се оцени дефицита в съобщените от свидетелите, съседи на подсъдимите, факти относно това „ че не са видели подсъдимия Х. да нанася удари на пострадалия служител, както и не са чули подсъдимата К. да отправя закани и обидни квалификации, е спекулативно поднесен. Вече се посочи, че показанията на всички свидетели, вкл. и на „групата съседи“ са били предмет на съдебно обсъждане, като изводите от тях данни прилежно са отразени в съдебния акт. Всъщност, тези критики с успех могат да бъдат отнесени и към показанията на свидетелите, посочени като подкрепящи обвинението, които също са заявили, че не са видели никой друг, освен колегата им Й., да е със зачервени очи, доколкото видеозаписът, отразяващ безпристрастно информацията, противоречиво съобщавана от участниците в събитията, разкрива поражения и върху други лица – виж констатациите по СТЕ, т. 3 от досъдебното производство.

Апелативният съд не търпи упрек при преценката на гласните доказателствени източници, защото е проявена равностойна възискателност към противостоящите твърдения на всяка от двете групи свидетели. Проследил е дейността на основния съд, но не се е лишил от собствена преценка и е подкрепил извода, че чрез събрания доказателствен материал, постижим в този процес, не се постига стандартът, заложен в чл. 303, ал. 2 от НПК, необходим за постановяване на осъдителен съдебен акт. Настоящият състав, следвайки неведнъж изразяваното становище на касационната инстанция, отбелязва, че преценката както за достоверността и надеждността на доказателствените източници, така и за тяхната достатъчност да обусловят един или друг извод, вкл. за липсата на безспорна доказателствена основа за осъждане, е суверенно правомощие на решаващия съд, стига да е ясно по какъв начин това е постигнато. В разглеждания случай убеждението на втората инстанция не е произволно направено, а се базира на обективна и внимателна оценка на ангажираните доказателствени материали.

Поради изложеното въззивното решение не страда от твърдените в протеста пороци от процесуален характер, позволяващи ревизия на атакувания съдебен акт по касационен ред.

Не се открива такава възможност и по отношение на довода за неспазване на материалния закон, който се обосновава единствено с аргументите, изложени за процесуалните нарушения. Поддържано само като резултат от тези нарушения касационното основание на чл. 348, ал.1, т. 1 от НПК е неотносимо към проверявания съдебен акт.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 293/12.10.2022г., постановено по ВНОХД № 454/2022г. от Софийски апелативен съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.